

Nr. 60.

Brasovu,

31. Iuliu

1857.

Gazetă ese de dñe ori pe septemana.
adecă: Mercurea și Sambata, Fără
cându se va pute. — Pretiulu loru
este pe 1 anu 10 f.; pe diumetate a-
5 f. m. c. înaintru Monarchiei.

Pentru tineri străine 7 f. pe 1 sem., și
pe anulu întregu 14 f. Se prenumera
la tote poștele c. r., cum și la totu-

noscutii nostri DD. corespondinti. Pen-
tru serie „petitu“ se ceru 4 cr. m. e

GAZETA TRANSSILVANIEI.

Monarchia Austriaca.

TRANSILVANIA.

Alba-Julia, 30. Iuliu 1857.

Astăzi sunt patru septamane de zandu, amblându pe la Blasius, și abatendume pe la catedrala metropoliei, luau și en parte la liturghie ce o tineri D. canonicu și directoriu gimnasiului Timoteu Cipariu cu DD. profesori ai acelor scoli, la finea anului scolaru, și la mărire intru cei de susu său Te Deumulu ce se adaua la finitul său. Liturgii în onoarea acelei dile, ca multiamita pentru sporiulu celu bunu celu facura tinerii in acestu anu.

Impresiunea ce o facu în mane corulu celu numerosu condusul de D. profesoriu Begnescu nu o voiu pute descrie nici odata! Acestea o pote omulu numai simti, nu si spune ori scrie. Ddieu cata scimbare, cata diferența intre „sante Ddieu“ celu batranu de prin alte biserici, și intre celu cantatu de chorulu din Blasius! Cata înaltiere și edisire de inima intre musică vocală bine organizata și intre cea alergata! Nimene nu va sci pretiui nici odata de ajunsu meritulu D. Begnescu in privintia aceasta!

Se lasamu ca D. Begnescu nu are o scăola, o teoria înalta in musică vocală, se recunoscemu, ca Dsea, ca veru care din noi, pote să și aiba debilitatile și defecțele sale, dar' debe se cunoscemu și se marturisim cu organulu, versulu, și modulatiunile acestuia in cantele noastre bisericesci nu le are altulu in Ardealul. Mai e inca aici și aceea de observatu, ca avendu Dn. Begnescu unu versu plinu, intregu, barbatescu și patrundietoriu, și unu zelu nespusu de mare în rostirea și indeplinirea acestuia atatu in musica vocală, catu și in alte cantece, tenerimea pote invétia curendu, bine și perfectu verce cantare aude și asculta dela Domnului. Se te ferescă Ddieu de cantorul cu semitonu și fara zelu candu va fi ca se inveti vreo cantare.

Pe catu e de pretiuitu și laudatu in privintia acesta gustulu și zelulu D. directoriu alu scăolelor din Blasius care asia dicundu au adusu protasu și sustienutu pene acum cu inteleptimea și autoritatea sea pe D. Begnescu acolo și i au statu intru ajutoriu la organisarea chorului și studierea musiciei vocali, pe atata e de miratul ba de detestatul și condamnatul lipsă de gustu și nesimtiiu la reformele — certe și imbraciosiate in multe locuri — alu acelora, carii nu se impacă cu acestea, și mergu in reaua loru seduilitate asia de parte incau unii tineri mai mici de sufletu nu cutéza se cante in biserică cum invetiara in scola cea noua dela profesorulu publicu, și ei cauta să se tienă celu pucinu candu su densii de facie totu de rugină cea vechia ca și candu și cantarile bisericesci ar' fi nescari dogme, se nu fia iertatu ale schimba și reforma dupa gustulu oménilor din timpu in timpu, ci se le pastramu totu cum le amu apucatu dela parentele Damaschinu și inca nici dela acesta, ci dela Ddieu scie ce mai dascaluti greci, serbi, cu gustu turcicu. La astfelui de oameni conservativi, carii nu suferu nici o reforma in cantari și in cele ce se tien de perfectibilitate le asi spune bucurosu, sinceru și curat, ca sa se tienă numai de pravilă bisericiei resaritene — care si ea cunoscere celibatula — in ordinea M. Vasilie, — se fie buni, se sufere și Dloru ceva reforma celu pucinu in cantari, său celu pucinu in modulatiunea acestora, care scie santulu cum se au cantatu pene la timpulu in care le au organisat P. Damaschinu asia cum se canta pene acum. — Pentru ca, precum nu se impacă Dloru cu musică nostra vocală și înaintarea nostra asia nu ne mai impacamu nici noi cu jargonulu unor; și totu cam asemenea amu puté ride și resona si noi de Dloru cum ridu, și resonă Dloru de noi, și de ale noastre, decatul pre noi

ca mai tineri, și, nepotii și consangenii! Dloru nu ne ieră modestia și legile bunei cuvenintie se urmamu intocma, ci mai vertosu și compatimiu cu strabunul Oratiu: „Difficilis, querulus, laudator temporis acti,“ sciindui greoi, plangatori și laudatori numai de cele trecute*).

Numerul scolarilor carii fura facie la aceasta liturgia nu'l sciu curatul; elu se va apropiu la 600, copili destulu de buni in a caroru ochi schlipitosi, plini de focu și mare parte — adenciti — in catura, frumosă sperantia pentru venitoriu, numai si ai ci e durere, pentru ca acestei 600 de tineri nu se impartu numai in 10—12 clase, in una două confesiune religioare, neputendu mai si aici vorba de naționalitati, — ci se mai impartu de catra unii batjocuritori inca si in domnisiori, si nedomnisiori dupa imbracaminte tiaranășca ori orășanășca.

Dar' acești batjocuritori pote si au uitatu (?) de legile scolari ce oprescu orice nomenclatura si demanda tractare crutiatore pentru toti foră osebire. —

Ar si se vorbimu mai lungu despre asta, despre cipoii studentilor, lăsa profesorilor, si despre activitatea oménilor, cum e si nu e ea, dar' trebuie se mai acceptam cu niclesu timpulu si indemnul lui. —

Scăolele noastre mici si mari.

Dela anulu cincideci incocă se scrise, se dispută, se proiectă, se demască si se incuragiă atata si atatea in caușa înființării scăolelor incau, putemu dice, ca unde sementia aruncata n'a cadiutu pe petrisiu ori intre maracini, erbi essotice, ea a produs din tabula rasa o multime de scăole in mai multe parti pe unde si pene unde se citește jurnalul nostru, pote luandu afara Secuimea. Repórtele si corespondintele din diverse parti dovedira deajunsu adeverulu lucrului acestuia si remase nedisputata ipotesea, ca unde se află unu barbatu zelosu si activu, iubitoru de cultura si de progresul consangenilor sei, acolo se renascu si spiritulu in poporu si puterea acestuia facu minuni si produse jertfe neprecalculate intru atatu, incau amu puté dice, ca astăzi, cu fără pucine exceptiuni aflate prin Secuime dealungul si latulu, pe unde ad. nu se afla barbati devotati pentru binele publicu său numai egoisti si nedesghetati, se află mai in tōte comunele scăole care de care mai bine său mai pucinu organizate si intemeiēte, dupa cum zelulu si staruția era mai multu său mai pucinu inordata. — Ba cetiramu in jurnale străine, ca unu ce straordinar, laudanduse infocat a ingrijire de scăola a romanilor, progresul si renascenta tragere de inima de ași mana pruncii la scăole pe intrecute. — Acesta neindreptătiescă a crede, ca in Ardealul s'a facutu ceva in problemă scolara. —

Banatulu temesianu inca nu remase indereptu cu restaurarea scăolelor si mai vertosu cu imbunătătirea platii docentilor; ba se pote dice, ca prin doveditele staruțe ale Dn. inspectoru de acolo starea docentilor materiala din Banat a esită mai pre susu decatul or si unde pe alte locuri. —

Unguria ce e dreptu fără mai pucinu reprezentata in obiectulu scăolariu in jurnalulu acesta de catu ce amu puté a ne da opinionea despre starea buna său rea a scăolelor comunale de pe acolo, dili Bioaru, Satu Mare, Marinăia scl. cace pucine repórte de ici de cădea, ca D. inspectoru de acolo a organizat si a imbunătătă starea entarei scăole, nu ne indreptătieză a ne sprima despre unu avantajio mare; insenii se impartasi siematismulu clerului diecesanu Oradău gr. c. si din cuprinsulu acelui potemu scôte atata, ca mai in tōte parochiele se află si scăole comunali; insenii si in ce stare se află acele voru ceti pe pagină susfletelor insii susfleteri, dupa ordine, de pe acolo. —

(Va urma.)

*) Dar' ce e frumosu si ce redica pietatea catra Dumnedieu si implinesce cuvintele lui Christosu, care recomanda perfectiunea pene la gradul celei Dumnediesci, cine va mai cuteza a huli, foră hula in contra casei cei sante a lui?!! R.

TPANCCIJBANIA.

Брашовъ, 11. Августъ п. Мп четатеа пострѣ се тѣпкаръ
1. Августъ 1856 пъпъ ла 31. Июль 1857, адикъ днтр'внъ
анъ днкеиетъ: 2857 вої, 3750 рѣтъторі, 1416 відеї, 5113 ої
ши 17,542 mnei.

— Ап. министерів отърж, ка пептре рескюмпъраре дела тилісіе се ретъпъ ші не апвіл 1858 тотъ такса de 1500 фіор. мон. копв. —

Сібіс. Серенітатеа Ca D. губернаторів цепер. de артилерії Каролі Принце de Шварценбергъ а сосітѣ лп 8. Августъ din культорія dela Клужъ лп капітала губернії, ші фѣ de фацъ да сербара апіверсаръ а реокнпїрї Тімішорї de кѣтръ реїтент-тлѣ de іnfant. баронъ Келлер de Кюленштайн, че се цинѣ лп лагървлѣ рѣдикатѣ да Шеленбергъ.

Клюнсъ, 6. Августъ. Двіп'че Серенітатеа Са Dn. губернаторъ Прінціпе Каролд de Шварценбергъ петрекъ аїчі 7 зіле, апої ієрі diminéць пурчесъ ла М. Ошорхеіз. Серенітатеа Са це лъпгъ че брешкът префъкъ алергътвра de каї днтр'о събрѣтбре ап挂号 а економіе постре падіонале, апої стете пекарматъ ші de ексерчіїле тілітаре діпвте дн зілеле ачестеа; престе ачеста се фолосі de окасівnea de a купоште дн темеліø днкъ ші требіле комвпне але четъдї. Серенітатеа Са вісітъ ші еспосіціvnea економікъ, прекъм ші шкóла de тътьсъріз, не вnde петрекъ таї твлте бре; тотъодать авѣ окасівne de a прїіімі ші о твлдіме de пльисорі ші рггътвію дн скрісъ ші пріп граів.

„Крієрвл юпгреск din Клжж дп №р. 142 тажеште форте, къ крида графвлї Ioanѣ Бетлен сепіорв (къ 160 тїї фіорії топ. к.) пз се алеце да пічі впд фелв, тъкар термінвл лецигітв а трекгтв.

Ачелаш жұрналъ (семіофіциалъ) дінчепд а пыбліка үпій артіквалі кондакъторі тітвлаці: „Reformte e neapzratsh чеरште.“ Челдин түів артіквалъ сипті деспре органисъчпна ші актівітатеа прет-терелорд de черкврі (Bezirksämter), каре сипті дінзестрате аттѣткъ півтере адіністратівъ, кътѣ ші жұдекъторескъ, adikъ еле сипті *ofіcіolatе mestekate*, прекът се ші пытескъ. Акът пытівлъ жұрналъ аратъ не ларгъ, къ ачелеаш ашса прекът сипті органи-жате пынъ акът пііі дінтр'юпд кінд ны се афль дін старе де а коръенде скопвлѣ, дін каре касъ се ші дінжашпш челе маі сиппърьтбре дінтьрзіері ші ръмъпері дін мәкәре ші со афль акте, каре ны с'ағ пытівлъ терпіпа пііі дін кътє doi 3 anі. Еаръ ръвлѣ ачеста вине маі вжртоскъ де аколо къ дін спінараа оффіциолателор де черкврі се афль дінкърката кіард требілे котыпала де да кътє 30—40 котыпна, ка съ ле черчетезе, хотъраскъ ші дінпаче doi аттлоіаді, adikъ преторвлъ ші adівпктылъ пытai къ үпій персоналъ де кътє 5—6 скріторі; къндѣ дін контръ требіле котыпелорд ар фі съ се ісиръвёскъ акасъ дін котыпе; спре каре скопд ділесъ реорганисъчпна котыпелорд ші есте о требінцъ імпера-тивъ. —

БУГАРИЯ. Преобръгъ. (Он прочесъ криминалъ днприн-
кошатъ.) Din непътърателъ прочесъ криминале каре дела ре-
форма жандекъториилоръ днкбче се пъвлѣкъ прп ждрале din си-
пълъ тривналелоръ, въплѣкъ din челе таи квтплите ші таи темо-
рабиле есте прочесълъ лві Емперикъ Хатвані, фостълъ ла 1849 ко-
мѣндантъ de inscrifеніи дн тѣпциi Ardeanълві ші алѣ комплічилоръ
лві. Шертрактареа ачесгѣ прочесъ декърсе аїчі да Пресбръгъ ші
днінъ 27 лвпі; еаръ тарториї жвараці ші черчетаці факѣ днъ ле-
рионъ de 1098 ші Нріи ждралълві жандекъторескъ свіе престе
1500, ла каре се таи алътвръ ші акте de 40, 50 пълъ ла къте
100 бвкъці. Аксаций сеъ пожрждї ераѣ 23 inші, dintre карї
въплѣкъ, adikъ токта къпітапълъ крітіападилоръ, adikъ Е. Хатвані, а-
пакъ съ тбръ дн прінеօре таи пайнте de ешіреа сѫпніпде ж-
андекъторешті; днтр'ачеа черчетърі преліминаре сеъ прегътітбре
аѣ тревѣтъ а се фаче ші ла Невтра, Бъда, Стрігопъ (Грапъ) ші
кіаръ аїчі, ба с'а днтиноѣ престе чеа таи таре парте а цеरеі.
Прочесълъ ста din кріта de lрѣdare a Maiestati днпрезнатъ кв
хоцїi de drѣtspri ші кв днчеркърі de хоцїi. Дн врътъ пертрак-
тареа дефинітівъ таи днінъ дозъ сентътъпі ші се днкеіө авіа ла
20. Іюліj а. в.

Матеріа перграктърії есте пе сквртъ ачеста:

Армата перігракъти есте по скрѣв ачеста.
Армата впгрѣскъ апвкѣ а се спѣне на Влагошѣ (Августѣ 1849), еаръ о партѣ din тржнса трекѣ пе пътжпѣ тѣрческѣ; дн ѿѣръ ѡпсъ таї рѣтасеръ впїї карїї се ѡпчерка ічї коло доръ ар штеа pidika еаръш стindартълѣ рѣсколеї; чї врзиторїї сеѣ къдеа дн тѣпиле дрептълї, сеѣ къ еї се префъчеад дн логрїї де дрѣшорѣ.

Литрæ ачешгї din გրտъ се реңгмѣръ шї Емерікъ Хатвани, одатъ адвокатъ, апої комѣндантъ de inscriventї съв Бет լн Ardealъ. Елѣ, Хатв., լші формаце cinqvrѣ զո՞ք корпѣ de волонгїрї, և կаре се եւтеа. Եցի չеле ուցիւ լн Ardealъ (լн տպու, de զո՞նդ ա սէպտѣ ուղար և ուշով ա սկ) և մը գըտ և բորդութեան դ

ла Вілагошік Хатв. с'а фъкотѣ къ тогълѣ певъзгътѣ, пентрѣкъ дѣм-
гла вѣптъръторѣ de цѣрѣ съб фелврітѣ пѣтѣ, пѣпѣ кѣндѣ ла 1850
рѣсѣрі еаръш дѣ Песта, ѣнде проектѣ вѣлѣ поѣ планѣ de а фаче
рѣсколь дѣ інтересклѣ лві Коштѣ ші пыссео зіоа пе 15. Маѣѣ
1851 ка съ спаргъ пе ла Папчова; чи ачестѣ вланѣ се деокікъ,
рѣтаже пе жосѣ, еаръ X. се іві de поѣ дѣ комітателе Невтра
ші Барш. Дѣ Апрілѣ 1854 Хатв. вені ла Dionicio Хаш., про-
пrietарів дѣ Бече, фостѣ одатѣ оїцірѣ, апої інскуентѣ, каре а-
ким чаші скітвасе пытеле дѣ Сабо, ачеста дѣлѣ дїнѣ ла синеш
пѣпѣ тѣпна, кѣндѣ пе ла Септемвре се тогъ ла парохълѣ Ч. дѣ
Шартъвлѣ таре; ачеста скобсе лві Хатвані ші картѣ de вотезѣ пе
пытеле зпії пычеларѣ рѣпосатѣ апгти Франц Борсідкі. Ля па-
рохълѣ пытітѣ се фъчеса ші адвпѣрї, ла каре веніа ші вѣлѣ преотѣ
еванцелікѣ II. ші вѣлѣ бірташѣ I. ші вѣлѣ фостѣ дїпвъцъторѣ, (дас-
калѣ) Ж. Din ачестѣ лъкашѣ Хатв. дїченѣ съ факъ ла ходї къ
сanda че ші формасе. Дѣ 16. Фаврѣ 1854 венісерѣ ла Нев-
тра, de ѣнде афласерѣ къ поста дїпперѣт. ера съ трапспортѣ
54,650 фіоріні т. к. вапі ерапіалі пентрѣ деспѣгвѣрї ѣрбариале
ла Пресебргѣ; порочірѣ дїпсѣ, къ еспедиціонеа се дїптързѣ ші
постілопхлѣ погрѣ съ іа пытai 1921 фр. ші 14 плікврі de скрі-
корї. Хат. къ лотрї съ ешірѣ пайтea постѣ пытai вѣлѣ пытрапѣ
de брѣ; прінсерѣ ші легарѣ пе постілопхлѣ ші дїлварѣ тогъ, апої
дїлѣ лъсарѣ легатѣ зъкъндѣ пе зъпадѣ дѣ церѣ. Хатв. о штѣрсѣ
престе Невтра еаръш ла попа Ч., къркia лі спусе тогъ. Жан-
дармерia дете дїп врта лотрілорѣ; попа Ч. дїпсѣ дїллесні къ
паспортѣрї фалсe, ба таї пе дїп врта пысе ші жврътжоптѣ стржтьѣ
дїп фавбрeа лорѣ; ашea Хат. скъпѣ токта ла Грапѣ, de ѣнде
вагабондѣ къ фелврї de пасапоргѣрї фалсe пыпѣ дїп Іанвар. 1856
ші дїші организace о бандѣ de лотрї къ скопѣ de а прѣда пош-
теле ші къ kondiціоне, ка жемътате вапії съї дїтиарцъ хощеште,
еаръ жемътате съї трітіцъ тогъдеазна ла Кошт et сої дїп а-
фарѣ. Дїптр'ачеа лотрї пе аѣ таї потугѣ апгка пічі о поштѣ,
пыпѣ кѣндѣ дїп Марці 1856 Хат. къзѣ дїп тѣпиле жандармілорѣ
ши тѣртгрісі тогъ.

Лп докрсвљ прочесвія еать къ еші амнестія дїпперѣтес-
къ; прочесвія de трѣдара Маіестъції се кассѣ, Хат. лпкъ тсрі;
алції Фзїсеръ лп цері стрыне; ашea рѣтасе Хвш: kondemnatъ
на темпіцъ пе віедъ, С. ші I. пе къте 10 anї, попа Ч. пѣтai пе
9 лвпі лп феръ; алці 8 іnші варъш ла робіе пе тітпѣ осевітъ;
зпїй Фзїсеръ іертаці. („Ое. Z.“ ші „Bandepер.“)

AUSTRIA. *Bien a*, 4. Августъ. Маiestатеа Са ч. р. а-
постолікъ дръвлетвлѣ пострѣ **Лттератѣ** ва порні дн Сътбъта
вїтбре сїра din Лаксенбургѣ ла къльторие дн Бугарія шї пе ла
9 бре ва ажнце дн Edenbргѣ. Астъдатъ къльторіа ва зрта
фѣръ Маiestатеа Са дн. **Лттератѣса** днпъ штірілѣ mai dinainte
шї дн 16. Августъ ва фї Маiestатеа Са **Лттератѣ** еарѣш ре-
лпторсѣ дн Biena.

— Апълдитеа Са дип. Архієчеле Фердинанд Макс ёсoci дн 4. Августъ къ тинера соџе дн Шонбрунъ, къде се афлаши Архієчеле Карл Лудвікъ, алъ доilea брате алъ Mai. Сале къ союза са венчани дн Днесда Саксоније.

— Жърналът *Журналът* „W. Zeit.“ пъвлікъ о кореспондингъ din Сібії, de купринсъ, кълн пътереа впії емісъ алъ ти-
нистерівлагъ de жистіціе, фундрептатъ кътръ трібнапалвлъ апелатівъ ч.
р. din Сібії din 19. Івлівъ, евреї се воръ тракта днпъ опдіпъч-
ніле mai dinainte, ad. днпъ леце ка ескішъ дела къштігареа ре-
алітъцілоръ сеъ а тошілоръ, ши de квтва вреғпъ евреи с'а вж-
рятълъ лн посесівnea верхнеі реалітъці, елъ спре а фі трактатъ днпъ
декретвлъ de кврте din 7. Деч. 1835, чеа че се ші фъкъ дипе-
гъторійлоръ ч. р. спре конформтаре.

„Oe. Zeit.“ аре о кореспондингъ din Мвръш - Ошорхеіс, дн
каре се ваиеръ поетвлѣ Лѣдовикѣ Медвеш, преотѣ реформатѣ din
Деежѣ, къ елементвлѣ впгрескѣ се днтидисеъ къ крештереа
челзі ротъпескѣ, къче пътai дн префектура Деежблї се рота-
никаръ 22 de бесерічѣ впгрештѣ (?), алѣ кърорѣ погорѣ штиindѣ
актъ пътai ротъпеште шi трекѣ ла бесерічеле ротъпе, шi
пoртъ фрiкъ D. тeѣ, къ ачестѣ прочесѣ терiе totѣ крес-
къндѣ.

Ној штимъ din контръ, къ дн Съквите треквъръ атътеа сате кътъ сълите кътъ атъци те de фолбсе апромисе да бесеричиле реформате ши впітаре; Фъръ ка се фимъ азитъ de врео пънцере съё врепнъ прочесъ din партеа Блажвлѣ, не къндъ се пънцера впій, къ дн вр'о кътева сате аш ретасъ пътнай попа ши даскалавъ ка врте репресжантане але парохие, къче попорвлѣ треквсе съпъ революціе да реформаціи ши впітарі; апои кътъ попордъ ротътищъ с'а decnacijonalisatъ дн Съквите, дн кътъ аквт пічі къ іа таи ретасъ врео юмбръ de соівлѣ лві, поге афаръ de портъ ши де бесерікъ.

Шкóле, de каре і фрікъ D. Mediew, паремісе, къ лн Съ-
квіте дормъ сошпвлѣ пе'пвіерї ші чінє се плънце, ші респонса-
білітатеа пе акві вітері ва гравіта? — Аѣ трекутѣ тімпвлѣ dec-
націоналіюстриї сѣх а фаворісъюї вхгърьї сѣх вхтърхі елементѣ це-

петікід пайдопалж, астъзі суплемп къ тоїл de надієне політікѣ ав-
стріачі ші дінтересвлѣ комплѣ алѣ постркѣ e identitikѣ къ дінтере-
слѣ статвлѣ, каре пофеште ка фіекаре съ дінайтезе днп тої
раниї de квагръ не кътѣ ворѣ пытѣ mal твлѣтѣ къ пытеріоле сале
ші къ ділесніріоле каре пі ле дъ статвлѣ dgnъ тімпѣ ші ліпсъ,
ка съ се поль фаче demпж a фі прівітѣ de мембрз діпсептито-
різ днп впітатеа тутвлѣ топархікѣ.

Не вомъг ре'пторче ла жъпъна кореспондингъ; ка се ведемъ, къмъ тънци придъл отенъ въсълъ къ шъпа. —

Cronica straima.

Кріса до Константинополе пептре Прин-
чіпате.

„Кореспондинца австріакъ“, жерпалъ министеріалъ, репортéзъ дін Константинополе къ датѣ 6. Августа: къткъ соли Франції, ала Pscieї, Ipcieї ши Cupdinieї ши азъ якърекърмалъ релативіле дипломатіче къ Порта ши шіасъ фокстъ артаже оффіціосъ, къ еї се ворѣ denapta. Солваль франчесъ ш'я трасъ жосъ флатира сѣє bandiepa դп 5. Августа ши чељъ русскъ դп 6. пе ла 10. бре. Шоте къ'шъ ворѣ фі ляятъ ши паспорtele.

Солії п'єтіці дп вртареа челорѣ пречесе аѣ претісъ ad. dela
Портъ, ка съ се апвлеze алецеріе дп Пріпчіпate, Порта фпсъ
фѣкъ din контръ о пропнпере, ка съ кіеме пе Кытъкаші да
Константінополе ші съ і свпкпъ зпній черчетърі акврате. D. de
Тзвенелъ, солвдъ фрапчесъ пв пріті ачестъ пропнпере ші
Порта аѣ арвпкатъ тотъ респонса вілтатеа, пептръ евентвалітъ-
діле че ворѣ врта de аічі, асвпра Dлгі de Тзвенелъ. Слата-
пвлъ a zieѣ, къ елъ се ва адреса дп скрісъ кътъ Імператвлъ
Фрапчезіло. Аустрія ші Англія стаѣ пе партеа Пордії. Міш-
кареа ші сромотвлъ дп Константінополе е таре. Пе лъпгъ ач-
ста mai арсе ші о парте din Галата.

Ли Бокрешті ші алғ көрматын репрезентанты Франдеі, Ресіеі ші алғ Прасіеі төттө пәртрактареа ұлтерібрь ассира органісъчкені Плателорь.

„O. d. P.“ зіче ма ачестеа: Алта ші Черпаіа, Малакофф^ж ші Флотеле, съпеле ші пердерек віцелорѣ прія Фрігії, тут-прѣтеле de статѣ ші конгреселе, трактателе ші турбэрареа ля-мий de жынътате! — ші Франца вреа жынъ, ка Порта съ аскылте de Аттараталъ пѣчій; de се ва дунгашпа ачеста, атвпчі днчене ші десфачерек імперіалі түрчеокъ ші чёрта пептре коризлъ de аврѣ еаръш жіе днченептакъ.

Двіль о скрісбрє din Biene ณп „Schles. Z.“ ณп чекріле
офіцібсе але Bieneї се цінє de посіблъ о оквпаре похъ а Прин-
ципателоръ. Апгре Прінцвлѣ Калішахі ші коптеле Бволѣ, ณп
конформітате къ диппартшіреа ачеста, с'ад похъ да кале пего-
діаціюні.

Далъ депешъ телеграфікъ din Бѣкврещтѣ, комюнікатъ „Пресеи“ de Biena комісарії Прасієї, — Ресієї — ші Франції ші аѣ кврматѣ репортере сале къ Кытъкавлѣ Молдовеї ші аѣ рѣдикатѣ протестѣ диконтра съвмѣшії алецерійорѣ de кѣтрѣ джесвѣ. Актеле de протестѣ ce dedepъ deodatъ дп Кнополе ші Бѣкврещтѣ я комісіонеа інтернаціональ; тотѣодатъ ce авісаръ ші репресіантъвлѣ Прасієї ші аѣ Ресієї, ка пѣпъ че пъ се ворѣ ректіфіка алецеріле съші дптрекврите актівітатеа яко комісіоне.

Репресжент. австріакъ (енглесъ п8) а протестатъ ~~ли~~ коптра деїкірърій комісарілоръ съсъ атіпші ші ia лівіповѣдітъ, къ аѣ вѣтъматъ determinъчніе трактатълі de Париісъ.

О штіре пріватъ дись секвръ din Іашії не репортéзъ, къ комісарівлѣ франчесѣ D. de Талеірандѣ а рѣдікатѣ протестѣ офиціалмінте дп контра аквратеї лістелорѣ de алеуере ші ші ать-іетѣ комісіаціа къ Кайтъкатвлѣ. La ачестѣ протестѣ офиціалѣ с'ад алътъратѣ пътai ропресжантатвлѣ Прѣсіеї ші алѣ Capdiniel, пентрвкъ комісарівлѣ русескѣ zice, къ дпкъ п'аре інстрѣкцію. — Ресія піч одатѣ нѣ с'а декларатѣ офиціосѣ къ шольда дп қасса Прінціателорѣ. —

Австріаквлѣ Фѣръ енглezѣ, ка шї Фр҃пквлѣ Фѣръ рѣсѣ. — —
„Le Nopdѣ“ пїне коробъ ла сбччтѣбреле ачестеа штірѣ,
зїкѣндѣ къ тотъ серiocitatea, къ Фрапца, Ресia, Пресia шї Сар-
динia свпъ п’ачи съ окнѣ Молдова, към аѣ шї ameningатѣ.

Кътъ ръбате ши непорочире easъ din ne'пълменере ши din
егоистъ!! — („Oe. Z.“, „Wand.“ ш. а.)

BRITANIA MAPE. Londonъ, 4. Августъ. Наполеонъ къ соціа са аѣ сосітѣ фп Осборне, комітатѣ de министрѣ прімарѣ К. Валевскі ші дѣ солвѣ енглezѣ акредитатѣ да кабінетѣ de Париcѣ, вnde конференцъ къ реціна, къ Л. Палмерстонѣ ші Lord. Кларенданѣ асвпра каксеі Ппателорѣ. Ноце къ фп тінгтѣ вѣ аче-
ста ва фі ешітѣ сортеа — din ყрна потенціеи. —

Жарнаеле de Auglia adiekъ ка потицъ, къ Коштъ варъш ван
пине днекврсвъ лнені війтре впѣ ширѣ de прелечері дес-
предстъріле політіче але пресжителії, тотъ дн Гласговъ, ка-
ши маї архіврі щи дн моменте алесе.

— La India се тръмтѣ тереj коръбъ шi тiлiгiе, кare престо
80 зiлe аbia вa фi ма локъ. Деспре декбрсълъ революцiе din
India се скрие, къ ea из вреа а дичета шi дi Delxi съ цiнъ
таре революцiи, кв тoте къ актъ се рециъndi шtреа, къ дi
17. с'ар фi окннатъ Delxi de кътръ еnglez, чеса че ap da о
ловитъ таре incvрепцилоръ. —

OCTINDIA

(Опмаре`дин Ноябрь 57.)

Пе кѣтѣ парламентълѣ Британіеї тѣрпіеа топополвлѣ компаніеї Octindіe, пе атѣтѣ de алтѣ парте крештеа пѣтереа шї днїндіреа еї дн прївїдъ політкъ. Сылапвлѣ Micoreї фѣ траж-
титѣ ла апвлѣ 1799. шї цѣра лвї окнпать. Акѣт ретасеръ пѣтаї
Марацї, чеї таї днфріошадї дыштапі аї Британіеї, чї ачештіа
днкѣ фѣсеръ кв тотвлѣ смілїдї дн ресбоівлѣ dela апвлѣ 1818 дн
кѣтѣ de атвпчї днкбче нв таї ера чїпе сѣ dicпtate енглезіорѣ
domnia дн Octindia; пептвкѣ пѣтаї Рацеа dela Непалѣ, Маха-
рацеа dela Скінда шї Emiri dela Cindѣ ретасеръ пе сбжзгдї
днисъ тотѣодатъ шї пеперіклони; днтр'ачеа пѣпъ ла апвлѣ 1843
фѣсеръ шї ачештіа супшї. Ла 1838 дн рѣсбоівлѣ кв Афганії ес-
катѣ дн вртареа інтріцелорѣ рѣсештї енглезїї авврь пердерї
тарї, пептвкѣ каре днисъ еї престе алдї чїпчї апї дншї ресбнпэрѣ
днфріошадї пе кѣтѣ Лордвлѣ Еленбвргѣ ера үнепералѣ губерна-
торѣ алѣ Octindieї. Де атвпчї днкбче енглезїї кіарѣ шї фѣрѣ
воїа лорѣ ера сїмїдї а пирта рѣсбоіе шї а окнпа церї, din какъсъ
кѣ domnitorї indienї вазалї, сѣб щї алдї пе фадъ, чї дыштапі
пе супшї аскнпсѣ, къята окнсівнї de чеартъ шї pidika арте дн
коптра лорѣ.

Аша гъбернаторът Xapdinrъ фѣ сілѣтъ а пърта впѣ рѣсбоів
крѣпѣтъ къ попоръвъ Сікілоръ, прекоги ші къ имперъціа Лахоръ;
еаръ ла апѣлъ 1849 се вѣтвръ din поѣ къ Doct Moxamed ші дѣлъ
ліпсіръ de маї твлте ціпвткѣ; еаръ дѣлъ рѣсбоівъ дела a. 1852
вѣтвръ пе Бирмані ші ле оквпаръ пѣрци де зері.

Лп апвѣ 1853 парламентълѣ Англіи съпсе пе kompania Ostindikъ ла о реформѣ стрѣбътъбore a органісъчненї сале. Де атвѣчі ликбчѣ ачеi doi doвѣзечі шї патрѣ dipektori съ denzitескѣ de кѣтрѣ губернцілѣ Англіи, earь nб de кѣтрѣ kompanie шї тру-
пелѣ ачестеia ликъ стаg deadrentълѣ съb команда съпремълѣ
цнепералѣ енглезескѣ.

Къ тóтё ачестеа комплани ё маи ренасерь връщтоареле
дрептврї:

„А тіпърі monedъ, а пърта ръсбоіш ші а днкеіа наче пре-
към ші аліанде, а тръміте ші а приімі ambacadорі, а диспун-
деспре віéда ші тбртета супшілоръ; дптръ тóте ачестеа дпсь
еесте респунзеторе кътъръ пацівнеа британікъ ші требіле челе маі
тарі се апелéзъ дп inстанція супремъ deadрептвлъ ла Londonъ.
Тотъ ла Londonъ се афълъ впъл dікастерія централъ, пріп кареле
minистерівлъ портъ требіле Indiei ръсърітene.

Ділтрв алтеле мінвнатвлѣ талентѣ колопісъторѣ алѣ енглеzi-
лорѣ се квпощте дн Octindia ші дн ісчвле лївичіната люток-
та преквт са квпосквт ші дн Nopdamеріка. Ласъ къ енглезії
ка бїтені фбрте практічі, еаръ нз пътai пште теоретічі вісъторї
ші педанці, се афль ші се реквлегъ дн оріче пвсеччпе, ділтрв
оріче попоръ але пвтажтвлї, — dap' apoі престе ачеста еї аж
стvдіатѣ пе класічн еліні ші латіні, еаръш нз пътai din педан-
теріз школастікъ, чи din івптѣ-de-bedepe къ тотълѣ практікѣ;
еї adikъ квпоскѣ преавіше тоте ачеле тїжлобе ші апвкътврї, кътѣ
беліче, кътѣ комерчiale, кътѣ соціале, пріп каре аптичї, апхто
гречї аж фостѣ дн старе de a колопіса о парте шаре a Aсieї
тїчн dea лвпгвлѣ търеi meditepane ші а търеi пегре, преквт ші
пe церпї Галіеї ші аї Спаніеї, дн врпъ кіарѣ ші Епітвлѣ; еаръ
Романї, сеъ маі дрептѣ зікъндѣ італіанї, Спанія, Португаліа,
Галіа (Франца), о парте шаре a Напоніеї (пътѣ dinkбче de Bi-
ена), Іліріа, Македоніа ші дн врпъ Дачіїle de o парте ші de
алта а Днпърї. Пе да злеле попоръ кътѣ дозъ треi бѣтълї дн-
свфлѣтбре de фрікъ, apoі квржндѣ оккпареа впдї дїптвлѣ, дн каре
сь ашезі о четате къ фортьреце ші къ бїсерічї; еаръ ма алтеле
пріп къштігареа de дрептврї комерчiale къштіцї ші дрептвлѣ de
а колопіса къ попорѣ din цера та; дозъ ачеса маі арпї тѣ аї
фрікъ de ходї, de пръдѣччп, дїдї артезі астѣзі о чётъ, тъпе дозъ
треi чете de бїтені, пътѣ къндѣ аї о трппѣ дествлѣ de пътърбосъ
пептрвка съ нз 'дї маі песе de пътъптені. Maі дїпарте лвкri
ші пріп інтрїцї, пріп дїрї de ванї ші — пріп фемел; еаръ къндѣ
вєзі къ нз фолосеште пімікѣ, ловештї totbdeazna къ арте, дозъ
ачеса дїдї пзі пічордїлѣ дн прагѣ ші нз те лашї пътѣ къндѣ нз
съръчештї къ десъвжрїре пе локвіторї стръвекї, пептрвка съ лі
се таїе тоте тїжлочеде de оппнпре; totbодатѣ пе фрптаншї лорѣ
дї кврьцї de пе фаца пвтажтвлї. — Тотѣ асеменеа тїжлобе се
длптревгнцезъ ші дн зілело поастре дн коптра попорълорѣ се-
тївіарвке. —

(Ba sigma.)

